Aspecte comparative privind instituirea magaziilor de rezervă a cerealelor în Principatele Române și Basarabia (1832-1840)

Andrei EMILCIUC

Sub supravegherea guvernatorului rus al principatelor Române Pavel Kiseleff, aici au fost adoptate primele legi supreme – așa-numitele Regulamente Organice: în Țara Românească – la 13 iulie 1831, iar în Moldova – la 13 ianuarie 1832. Multe din prevederile acestora erau, de fapt, reproduceri ale legislației existente în Imperiul Rus. Astfel, Regulamentele caută să asigure hrana locuitorilor pentru ani secetoși prin organizarea, în acest scop, în localitățile rurale a magaziilor de rezervă, unde urmau a se depozita cereale în anii buni, cel mult trei ani de-a rândul. Pentru a asigura hrana orașelor în anii de lipsă, regulamentul arată diferite măsuri ce se puteau lua, mergându-se până la oprirea exportului. De fapt, în baza Regulamentului din 14 aprilie 1822, astfel de magazii fuseseră instituite, către anul 1830, în 40 de gubernii ale Imperiului Rus, inclusiv în gubernia megieșă cu teritoriul dintre Prut și Nistru – Podolia, în alte 12 – pentru asigurarea securității alimentare a populației erau percepute prestații în bani, inclusiv în cealaltă gubernie megieșă cu Basarabia – Herson. Desigur, aceste magazii nu erau o invenție a legiuitorului rus, fiind, la rândul lor, împrumutate din practica europeană.

La acel moment, în Basarabia magaziile de rezervă a cerealelor încă nu erau instituite, chiar dacă autonomia sa administrativă fusese deja suprimată (1828) și provincia a fost inclusă în sistemul comercial-vamal al Imperiului Rus (de la 1 ianuarie 1831). Mai mult ca atât, către momentul izbucnirii foametei din 1833-1834, în ambele gubernii de la hotarele Basarabiei funcționau magazii de rezervă a cerealelor. La 5 iulie 1834, în Imperiul Rus fusese aprobat un nou Regulament, ce se referea la magaziile de rezervă, care venea să-l înlocuiască pe cel 14 aprilie 1822, Basarabia fiind inclusă expres în prevederile lui. În cadrul discuțiilor din anul 1835, Comitetul de Miniștri a hotărât a se acorda provinciei un răgaz de patru ani pentru construirea magaziilor de rezervă. La 16 ianuarie 1836, împăratul rus a aprobat propunerile Cabinetului de Miniștri în această privință. Astfel, abia începând cu anul 1840, Basarabia urma să fie inclusă definitiv în sistemul – existent deja în imperiu – de asigurare alimentară a populației, în conformitate cu prevederile Regulamentului din 5 iulie 1834.